DOMSTOLENS DOM (Første Afdeling)
22. september 1988 *

I sag 148/87,

Th. Frydendahl Pedersen A/S, Hvide Sande, Danmark, ved advokat A. Torbøl, København, og med valgt adresse i Luxembourg hos Stanbrook and Hoopers, 7, Val-Sainte-Croix,

sagsøger,

mod

Kommissionen for De Europæiske Fællesskaber, ved juridisk konsulent J. Sack og I. Langermann, Kommissionens Juridiske Tjeneste, og med valgt adresse i Luxembourg hos G. Kremlis, Jean Monnet-bygningen, Kirchberg,

sagsøgt,

angående en påstand om annullation af Kommissionens beslutning af 26. februar 1987, hvorefter der ikke var grundlag for en godtgørelse af importafgifter,

har

DOMSTOLEN (Første Afdeling),

sammensat af afdelingsformanden G. Bosco, dommerne R. Joliet og F. A. Schockweiler,

generaladvokat: C. O. Lenz
justitssekretær: ekspeditionssekretær H. A. Rühl

på grundlag af retsmøderapporten og efter mundtlig forhandling den 4. maj 1988,

og efter at generaladvokaten har fremsat forslag til afgørelse den 15. juni 1988,

afsagt følgende

* Processprog: Dansk.

Dom

1 Ved stævning, indgivet til Domstolens Justitskontor den 12. maj 1987, har Th. Frydendahl Pedersen A/S, Hvide Sande, Danmark, i medfør af EØF-Traktatens artikel 173, stk. 2, anlagt sag med påstand om annullation af Kommissionens beslutning af 26. februar 1987 om, at der ikke var grundlag for at godtgøre sagsøgeren et beløb på 1 765 932 DKR for betalte importafgifter, hvilket Danmark havde anmodet om tilladelse til den 28. oktober 1986.

2 Sagsøgeren er et dansk selskab, der leverer net til fiskerfartøjer. Den 28. september 1984 indgav det en anmodning til Toldkammeret i Holstebro om godtgørelse af de beløb, med tillæg af renter, som selskabet i tiden 8. oktober 1980 — 14. juni 1984 havde betalt i importafgifter af fiskenet, idet selskabet gjorde gældende, at Toldkammeret i de omhandlede fire år havde fejlfortolket de gældende fællesskabsbestemmelser på området.

3 Den 11. juni 1986 forelagde de danske myndigheder Kommissionen en anmodning om anvendelse af artikel 13 i Rådets forordning nr. 1430/79 af 2. juli 1979 om godtgørelse af eller fritagelse for import- eller eksportafgifter (EFT L 175, s. 1). I henhold til denne bestemmelse kan godtgørelse af eller fritagelse for importafgifter indrømmes, når der foreligger særlige forhold, og såfremt der ikke foreligger forsømmeligheder eller urigtigheder fra importørens side.

4 I beslutning af 26. februar 1987, som blev meddelt de danske myndigheder, udtalte Kommissionen, at der ikke var grundlag for at imødekomme selskabets ansøgning om godtgørelse.

5 Vedrørende sagens faktiske omstændigheder, retsforhandlingernes forløb samt parternes anbringender og argumenter henvises i øvrigt til retsmøderapporten. Disse omstændigheder omtales derfor kun i det følgende, såfremt det på de enkelte punkter er nødvendigt for forståelsen af Domstolens argumentation.

6 Sagsøgeren har til støtte for søgsmålet gjort gældende, at den omtvistede beslutning er ulovlig, principalt fordi den hviler på et retsgrundlag, der er ulovligt, nemlig Kommissionens forordning nr. 3799/86 af 12. december 1986 om gennemførelsesbestemmelserne til artikel 4a, 6a, 11a og 13 i Rådets forordning nr. 1430/79 (EFT L 352, s. 19), subsidiært fordi den hviler på et forkert retsgrundlag, idet Rådets forordning nr. 3069/86 af 7. oktober 1986 om ændring af forordning nr. 1430/79 om godtgørelse af eller fritagelse for import- eller eksportafgifter (EFT L 286, s. 1) ikke finder anvendelse på ansøgninger om godtgørelse, der er indgivet før den 1. januar 1987 som i nærværende sag. Sagsøgeren har mere subsidiært gjort gældende, at den omtvistede beslutning er ulovlig, fordi den er truffet efter udløbet af den foreskrevne frist i Kommissionens forordning nr. 1575/80 af 20. juni 1980 om gennemførelsesbestemmelserne til artikel 13 i Rådets forordning nr. 1430/79 (EFT L 161, s. 13), som ændret ved Kommissionens forordning nr. 945/83 af 21. april 1983 om anden ændring af den nævnte forordning nr. 1575/80 (EFT L 104, s. 14), og endelig, mest subsidiært, fordi betingelserne for godtgørelse er opfyldt.

7 Der skal først tages stilling til, om den omtvistede beslutning er ugyldig på grund af overskridelse af den foreskrevne frist.

8 Sagsøgeren har gjort gældende, at den frist på fire måneder, der er fastsat i artikel 5, stk. 2, i den nævnte forordning nr. 1575/80, som ændret ved den nævnte forordning nr. 945/83, er blevet overskredet af Kommissionen. Ansøgningen om godtgørelse blev fremsendt af de danske myndigheder til Kommissionen den 11. juni 1986. Kommissionen fandt imidlertid, at der var behov for yderligere oplysninger, og anmodede de danske myndigheder om at trække ansøgningen tilbage og senere forelægge den på ny. De danske myndigheder efterkom anmodningen, trak ansøgningen tilbage og forelagde den på ny den 28. oktober 1986. Sagsøgeren anfører, at under disse omstændigheder er Kommissionens beslutning, som blev truffet den 26. februar 1987 og meddelt sagsøgeren via Ministeriet for Skatter og Afgifter den 13. marts 1987, ugyldig, da den er truffet efter udløbet af den foreskrevne frist på fire måneder.

9 Kommissionen har ikke bestridt sagsøgerens fremstilling af sagens faktum. Den har imidlertid begrundet sin handlemåde med, at en ubetinget overholdelse af fristen på fire måneder i henhold til den nævnte bestemmelse i praksis fører til en uhensigtsmæssig retstilstand, dels fordi denne frist i visse tilfælde viser sig at være for

kort til, at man kan få sagen fuldstændigt oplyst, dels fordi artikel 7 i den nævnte forordning nr. 1575/80 foreskriver, at den (nationale) besluttende myndighed skal imødekomme ansøgningen, såfremt Kommissionen ikke har truffet afgørelse inden fristens udløb. For at løse dette problem er Kommissionen kommet ind på den praksis at anmode de nationale myndigheder om at trække den første anmodning tilbage og senere forelægge sagen på ny. Vel nævnes denne fremgangsmåde ikke i forordningen, men den strider hverken mod dens system eller ordlyd, idet en medlemsstat altid har ret til at trække sin anmodning tilbage. Hertil kommer, at Kommissionen må afslå en anmodning, hvis den ikke har tilstrækkelige oplysninger. For så vidt angår den konkrete sag, ville Kommissionen med anmodningen om yderligere oplysninger netop undgå et afslag, som efter omstændighederne med det samme ville fremkalde et søgsmål for Domstolen.

10 Under disse omstændigheder må der først tages stilling til den fremgangsmåde, som Kommissionen har anvendt i nærværende sag. Nærmere bestemt må det afgøres, om det forhold, at Kommissionen med henblik på at kunne indhente yderligere oplysninger anmoder medlemsstaten om at trække den oprindeligt indgivne ansøgning tilbage og efterfølgende forelægge den på ny, udgør en procedurefordrejning.

11 Det må i denne forbindelse fremhæves, at Kommissionen selv i svarskriftet har anført, at den, for at råde bod på den tidligere omtalte »uhensigtsmæssige« retstilstand, i medfør af artikel 25, stk. 2, i Rådets forordning nr. 1430/79 indsatte en ny bestemmelse i forordning nr. 3799/86, der trådte i kraft den 1. januar 1987, og hvorved den hidtil gældende frist på fire måneder blev forlænget til seks måneder. Ifølge den nye bestemmelse kan fristen endvidere yderligere forlænges, »når Kommissionen har været nødt til at anmode medlemsstaten om supplerende oplysninger«.

12 I den her omhandlede sag var forholdet derimod, at Kommissionen — i stedet for rettidigt at udbede sig de supplerende oplysninger og træffe beslutningen inden for den foreskrevne frist — ved telex af 7. oktober 1986 anmodede de danske myndigheder om at trække ansøgningen tilbage og senere forelægge den på ny. Det må derfor antages, at det reelle formål med den anfægtede fremgangsmåde var at undgå den retsfølge, som artikel 7 i forordning nr. 1575/80 fastsætter for det tilfælde, at der ikke træffes en beslutning inden for den foreskrevne frist. Herved har Kommissionen gjort sig skyldig i procedurefordrejning.

13 Under disse omstændigheder må det således konstateres — hvorved det er unødvendigt at tage stilling til sagsøgerens øvrige anbringender — at Kommissionens omtvistede beslutning af 26. februar 1987, der ikke blev truffet inden udløbet af den foreskrevne frist på fire måneder fra det tidspunkt, da de danske myndigheder fremsendte ansøgningen den 11. juni 1986, bør annulleres, da den er truffet på grundlag af en i det hele mangelfuld sagsbehandling. Sagsøgeren er herefter berettiget til at få godtgjort de importafgifter, som omhandledes i den nævnte ansøgning.

Sagens omkostninger

14 I medfør af procesreglementets artikel 69, stk. 2, dømmes den part, der taber sagen, til at betale sagens omkostninger. Kommissionen har tabt sagen og bør derfor betale sagens omkostninger.

På grundlag af disse præmisser

udtaler og bestemmer

DOMSTOLEN (Første Afdeling)

1) Kommissionens beslutning af 26. februar 1987 (REM: 29/86) annulleres.

2) Kommissionen betaler sagens omkostninger.

Bosco Joliet Schockweiler

Afsagt i offentligt retsmøde i Luxembourg den 22. september 1988.

J.-G. Giraud
Justitssekretær

G. Bosco
Formand for Første Afdeling